

Landet og Provindsbyerne faae, saa kan et saadant Forslag vedtages uden Rigsdagens Samtykke, naar det blot stadfæstes ved Egl. Resolution. Det er som sagt et saa vanskeligt Spørgsmaal, at der er faa af Rigsdagens Medlemmer udenfor Kjøbenhavn, som have grundet Mening om, hvorledes en saadan Institution skal grundlægges. Derfor har jeg tilladt mig at stille dette Endringsforslag. — Saa vil jeg endelig til Slutning udtale, at det er min Hensigt under Afstemningen at tage mit Endringsforslag under Nr. 3 tilbage og ligeledes det under Nr. 5, som er en nødvendig Tilspøelse til Nr. 3. Jeg gjør det for det Første, fordi jeg slet intet Haab har om at faae det vedtaget, og det er mig heller ikke om at gjøre, da Lovforslaget jo ikke kan gjenføres i Aar, thi det kan der naturligvis slet ikke være Haab om. Men jeg gjør det ikke af den Grund, at jeg er bange for at komme til at staa til Slutning med et Mindretal — det var mig ganske ligegyldigt — men fordi jeg tror — det kan være en forfængelig Mening — at noget Vignende, som har været Grundlag for dette mit Forslag, dog skal være det, vi skulle faae begyndt med. Derfor tager jeg det tilbage, for at det ikke skal blive forkastet af Folkethinget, da jeg ønsker, at Folkethinget skulde staa aldeles frit overfor et lignende Forslag i Fremtiden. Det er Grunden, hvorfor jeg vil tage det tilbage og ikke vil have det under Afstemning. Men jeg haaber i den Mellemtid, at dels den høje Regjerings Repræsentant, som er tilstede her i Salen under nærværende Forhandling, og dels ærede Medlemmer ville udtale sig enten for eller imod — jeg ønsker lige saa fuldt en stærk Kritik over Forslaget som en Tilslutning til det — for at begge Dele kunne komme frem; saa kunde det maaske endda føre Forslaget et Skridt videre, enten det nu bliver til fuldstændig Glemsel eller til Fremkomst paany i en nær Fremtid. Det lader jeg gaa, som det vil, kun med den indstændige Opfordring til Medlemmerne at udtale sig enten kritisk eller ogsaa tilsluttende efter deres egen Overbevisning, thi Forslaget er vigtigt. Det er muligt, at dette Forslag slet ikke kan passe, men at saa noget Andet kan komme frem paa Grundlag af en saadan Forhandling. Derfor ønsker jeg en ret grundig, indgaaende Behandling af Forslaget. Selv om det skal slaas tilbøde, faar det være, naar der kun kan opstaa en anden Juhl Phønix paa dette Forslags Afte.

Sold: Den Bestemmelse, som findes i Grundloven angaaende den paa-

gældende Ret til at erholde Understøttelse af det Offentlige, lyder paa, at Enhver, som ikke kan ernære sig og Sine, har Ret til at erholde Hjælp af det Offentlige; men der angives ikke Noget om denne Understøttelses Natur og Karakter. Det er jo bekendt, at der til denne Understøttelse knytter sig visse for den Paagældende meget generende Virkninger med Hensyn til hans borgerlige og politiske Stilling, og man havde ogsaa allerede temmelig tidlig Opmærksomheden henvendt paa, at det var meget haardt, at enhver Hjælp ydet af det Offentlige skulde medføre de i Grundloven omhandlede Virkninger, og man gjorde da et Forsøg med Oprettelse af de Fattiges Kasser. Som det Formaal, man vilde tilstræbe ved denne de Fattiges Kasse, anføres det saaledes, at Enhver kan erholde Hjælp af denne Kasse med Hensyn til hans almindelige Trang saavel som med Hensyn til den særlige Behøvelighed, han kan have for at staa sine Børn Skolegang og Undervisning. Man vil altsaa se, at det er et meget begrænset Formaal, man ved denne Lovbestemmelse satte sig med den frie Fattigunderstøttelse. Man har dog vistnok væsentlig tænkt paa at afhjælpe den egentlige Nød, at gjøre det muligt at staa Enhver den tarveligste Føde, Husly, Varme og de tarveligste Klæder, og endelig naar en fattig Familie ikke var i Stand til at undvære sine Børns Arbeidskraft for at sende dem i Skole, har man ogsaa villet afhjælpe det. Jeg tror, at man saaledes tidligere har taget ganske smaat paa den Ting, gaaende ud fra, at der kun kunde være Spørgsmaal om af offentlige Kasser at afhjælpe den allerværste Trang og den egentlige Nød. Men det vil nu ses, at det ærede Flertal i det Forslag, som foreligger her, navnlig ved Endringsforslaget under Nr. 1 til § 3 har, som det forekommer mig, stillet sig et langt større Formaal, nemlig dels en Understøttelse til de Gamle og Svage og dels en midlertidig Understøttelse til Alle, og da navnlig til Arbeidsløse. Nu vil det ses, at i Punkt 1 hedder det, at man agter af den ansøgte Kasse, som man vil oprette, „at yde Hjælp til værdige Trængende, hvis Indtægt paa Grund af Alder og svækket Arbeidsøve er bleven saa formindsket, at den skønnes at være utilstrækkelig til at berede dem et for deres Alder og Livsstilling passende Underhold.“ Det forekommer mig, at dette er at give et noget stort Tilagn. Man tænker altsaa ikke blot paa at afhjælpe den egentlige Nød og Trang, men man tænker paa at gjøre det muligt gennem denne Kasse at understøtte de Gamle og Svage saaledes, at de kunne faae en i Forhold til deres Livstil-